

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angst

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angst", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angst*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 52. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698092568768/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angst

man have, men denne Sympathie er først sand, naar man ret dybt tilstaaer sig selv, at hvad der er hændet eet Menneske, kan hælde Alle. Da først gavner man ogsaa sig selv og Andre. Den Læge ved en Deareanstalt, der er dum nok til at troe sig i al Evighed klog og sin smule Forstand assureret for al Skade i Livet, han er vel i en vis Forstand klogere end de Afsindige, men han er tillige dummere, og han skal vist heller ei helbrede Mange.

Angest betyder da nu to Ting, Den Angst, i hvilken Individet sætter Synden ved det qualitative Spring, og den Angst, der er kommen ind og kommer ind med Synden, og som forsaavidt ogsaa quantitativt kommer ind i Verden, for hver Gang et Individ sætter Synden.

Der er ikke min Hensigt at skrive et lærdt Værk, eller spille Tiden paa at opsøge literaire Beviissteder. Ofte mangle de Exempler, som anføres i Psychologier, den egentlige psykologisk-poetiske Myndighed. De staae som et isoleret, *notantier* bevist Faktum, men netop derfor veed man ikke, om man skal lee eller græde ad en saadan eensom Stuvstikkers Forsøg paa at ville danne en Slags Regel. Den, der efter en ordentlig Maalestok har beskæftiget sig med Psychologie og psykologisk Iagttagelse, har erhvervet sig en almindelig menneskelig Bøielighed, der gjør ham istand til strax at kunne danne sit Exempel, der om det end ikke har Facticitetens Autoritet, dog har en anden Myndighed. Som den psykologiske Iagttager bør være smidigere end en Liniedanser for at kunne bøje sig ind under Menneskene og eftergøre deres Stillinger, som hans Taushed i Fortrolighedens Øieblik bør være forførerisk og vellystig, at det Forborgne kan finde Behag i at smutte frem og smaasnakke med sig selv i denne konstigt tilvebragte Ubemærkedhed og Stilhed, saaledes bør han ogsaa have en digterisk Oprindeghed i sin Sjæl til strax at kunne skabe det Totale og Regelmæssige af hvad der i Individet bestandig kun er deelvis og uregelmæssigt tilstede. Naar han da har perfectioneret sig, skal han ikke behøve at hente sine Exempler fra literaire Repertorier og opdiske halvdøde Reminiscenter, men bringe sine Iagttagelser lige frisk fra Vandet, endnu sprællende og spillende i deres Farveskær. Han skal heller ikke behøve at løbe Livet af sig for at blive opmærksom paa Noget. Tvertimod skal han sidde ganske rolig paa sit Værelse